

UCHWAŁA NR VII/73/24
RADY MIEJSKIEJ W BYTOMIU

z dnia 30 września 2024 r.

**w sprawie stanowiska Rady Miejskiej dotyczącego skargi na działalność Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) w związku z art. 229 pkt 3 i art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę na działalność Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Bytomiu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady Miejskiej

Andrzej Wężyk

UZASADNIENIE

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Bytomiu na posiedzeniach w dniach 19 sierpnia 2024 r. i 23 września 2024 r. rozpatrywała skargę z dnia 31 lipca 2024 r. złożoną przez pana J.K., którą Komisja zakwalifikowała jako skargę m. in. na działalność Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Skarżący poinformował, że Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie odmówił mu wypłaty zaległych świadczeń za okres od 12 września 2023 r. do 12 stycznia 2024 r. oraz, że nie został pouczony i poinformowany o procedurze złożenia wniosku o nadpłatę zaległych środków w terminie do 3 miesięcy. Pan J.K. zarzucił ww. Ośrodkowi, że bezprawnie odlicza od jego zasiłku stałego kwotę dodatku mieszkaniowego, łamiąc ustawy mówiące, iż dodatek mieszkaniowy w przypadku zasiłku stałego i zasiłków okresowych nie jest wliczany do dochodu. Ponadto skarżący poinformował, że od lat nie otrzymuje wsparcia z Banku Żywności oraz nałożono na niego limit czterech recept na rok bez podania podstawy prawnej. Pan J.K. poinformował, że zgodnie z orzeczeniem o niepełnosprawności wymaga on zaopatrzenia w środki pomocnicze i pomoce techniczne. Podczas próby złożenia wniosków o dofinansowanie został skierowany przez ww. Ośrodek do lekarzy specjalistów w celu potwierdzenia, iż wymaga wymienionego zaopatrzenia. Pan J.K. podkreślił, że potrzebne zaopatrzenie zostało już ustalone przez zespół lekarzy specjalistów orzeczników. Zdaniem skarżącego było to celowe działanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, ponieważ wielomiesięczne oczekiwanie na wizyty u lekarzy specjalistów powodują opóźnienie w wypłacaniu mu dofinansowań. Zdaniem pana J.K. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie naraził go na utratę środków finansowych w kwocie: 4000 zł za zaległe zasiłki stałe, ok. 2600 zł dodatków mieszkaniowych comiesięcznych w okresie przysługującego mu zasiłku stałego i 1200 zł na częściowe pokrycie kosztów comiesięcznych recept na leki.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w odpowiedzi na zarzuty poinformował, że pan J.K. w dniu 11 stycznia 2024 r. złożył wniosek o przyznanie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego. Podczas przeprowadzonego wywiadu środowiskowego poinformował pracownika socjalnego, iż złożył wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności i ma wyznaczony termin posiedzenia komisji na dzień 12 stycznia 2024 roku. Wobec powyższego poinformowano, iż winien przedłożyć orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (PZON) o ustalonym stopniu niepełnosprawności. W dniu 29 stycznia 2024 r. skarżący dostarczył orzeczenie i zwrócił się z wnioskiem o zasiłek stały oraz składki na ubezpieczanie zdrowotne. W toku postępowania ustalono, że skarżący prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, lecz się z powodu wielu schorzeń, posiada orzeczenie PZON o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydane 12 stycznia 2024 r. Na dochód ww. składał się dodatek mieszkaniowy w wys. 224,48 zł miesięcznie, który to dodatek otrzymuje regularnie od kilku lat. Pan J.K. spełniał wymogi określone w art. 37 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej do przyznania zasiłku stałego, co zostało ustalone na podstawie dowodów zebranych w sprawie. Skarżący każdorazowo był informowany o zasadach przyznawania pomocy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Niemniej jednak pan J.K. wcześniej nie informował pracownika socjalnego, iż złożył wniosek w PZON i dlatego zasiłek stały został przyznany od miesiąca stycznia 2024 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Przyznanie zasiłku celowego nie jest uzależnione od komisji lekarskiej i orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. To świadczenie dla osób i rodzin przyznawane jest na zaspokojenie niezbędnych potrzeb, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 106. ust 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją, z zastrzeżeniem ust. 7-11. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. W związku z powyższym brak podstaw prawnych do przyznania świadczeń za okres, za który wniosek o zasiłek celowy nie został złożony.

Jak wynika również z powyższego skarżący złożył wniosek o przyznanie zasiłku stałego wraz z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności 29 stycznia 2024 roku i zgodnie z wyżej cytowanym art. 106 ust. 3 ustawy zasiłek stały przyznano od 1 stycznia 2024 roku do 31 stycznia 2025 roku, w kwocie 784,32 zł miesięcznie, tj. na okres ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i nie ma możliwości przyznania zasiłku stałego za okres wstecz. Odnosząc się do błędnie obliczonej wysokości zasiłku stałego, należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o dochody wymienione w tym przepisie. Dochód pana J.K. został wyliczony zgodnie art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. W katalogu świadczeń, których nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej nie widnieje dodatek mieszkaniowy, tym samym nie ma podstaw prawnych do nie uwzględnienia tego świadczenia przy ustaleniu sytuacji dochodowej strony. W przypadku skarżącego różnica między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (130% z 776 zł to kwota 1008,80 zł), a dochodem tej osoby (224,48 zł), z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie, przedstawia się następująco: $1008,80 \text{ zł} - 224,48 \text{ zł} = 784,32 \text{ zł}$. Ponadto skarżący od decyzji z dnia 2 lutego 2024 r. przyznającej zasiłek stały wniósł odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, które decyzją z dnia 5 kwietnia 2024 r. utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję. W odniesieniu do zasad przyznawania zasiłków celowych informuję, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, art. 41, art. 53a i art. 91, przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej". Dochód skarżącego jak wyżej wskazano wynosi 1012,02 zł, tj. zasiłek stały 784,32 zł oraz dodatek mieszkaniowy od maja 227,70 zł, który nie uprawnia go do otrzymania pomocy w formie zasiłku celowego. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie nie odmówił skarżącemu świadczeń za okres od 12 września 2023 r., ponieważ klient o zasiłek stały złożył wniosek dopiero w styczniu br. i od tego miesiąca świadczenie zostało przyznane. Jeżeli strona ubiega się o pomoc w tutejszym Ośrodku to sporządzany jest protokół, do którego klient wnosi swoje potrzeby i oczekiwania, tak jak to miało miejsce w dniu 11 stycznia 2024 r.

Skarżący zwrócił się o zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności oraz na realizację recept, a następnie w dniu 29 stycznia 2024 r. o zasiłek stały. Ustnie został poinformowany (jak każdy z klientów) o formach i zasadach korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Pan J.K. jest długoletnim beneficjentem pomocy społecznej (od 2013 r.) i jest zorientowany w przysługujących mu świadczeniach. Ponadto panu J.K. przyznano pomoc na częściowe pokrycie kosztów realizacji recept (zgodnie z zarządzeniem nr 1 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny w Bytomiu z dnia 2 stycznia 2024 r.). Wysokość kwot zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych oraz częstotliwość ich przyznawania określona zostaje co roku przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny w Bytomiu w formie zarządzenia, adekwatnie do wysokości budżetu, jakim dysponuje ww. Ośrodek na dany rok. W związku z powyższym skarżącemu w 2023 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 86 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny z dnia 28.12.2022 roku przyznano zasiłki celowe na zakup leków, każdorazowo po 150 zł., w miesiącach: I, VI, VIII i XII (limit w zarządzeniu – do 150 zł., maksymalnie 4 razy w roku) oraz w 2024 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 1 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny z dnia 2.01.2024 roku przyznano specjalne zasiłki celowe na zakup leków, w miesiącach: I-150 zł, V-100 zł, VIII- sprawa w toku (limit w zarządzeniu – do 200 zł, maksymalnie 4 razy w roku). Zgodnie z ww. zarządzeniami wysokość zasiłków ustala się na podstawie specyfikacji kosztów realizacji recept, zaświadczeń lekarskich lub innych dokumentów potwierdzających koszty zakupu leków lub leczenia. W odniesieniu do pana J.K. nie nałożono żadnych innych limitów jak w odniesieniu do innych beneficjentów pomocy jak i uregulowań zawartych w ww. zarządzeniach. Niemniej jednak każda sprawa jest traktowana indywidualnie i zgodnie z § 2 zarządzenia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny w przypadkach stwierdzonych przez pracownika socjalnego jako szczególnie uzasadnione, dopuszcza się przyznanie zasiłku w wyższej kwocie, na inny cel lub w innej częstotliwości niż wskazane w zarządzeniu, za zgoda dyrektora, jego zastępcy, kierownika Działu Pomocy Środowiskowej lub jego zastępcy.

Skarżący korzystał ze wsparcia Banku Żywności w latach od 2015 do 2018 i od 2021 do 2024 r. Pomoc otrzymuje na podstawie skierowania, które wypełnia pracownik socjalny i pomoc wydawana jest w danym roku zgodnie z przydziałem żywności dla danej osoby. Obecnie pan J.K. objęty jest pomocą żywnościową w Programie Fundusze Europejskie na pomoc Żywnościową 2021/2027.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodziny wyjaśnił, że aby ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON należy złożyć wniosek wraz z kompletem dokumentów. Na podstawie obowiązujących przepisów zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (na przykład protezy, wózki inwalidzkie, aparaty słuchowe) realizowane jest po wystawieniu zlecenia przez odpowiedniego specjalistę i na tej podstawie przysługuje częściowa refundacja ze środków NFZ. Natomiast osoby ubiegające się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych do wniosku załączają zaświadczenie lekarskie potwierdzające występowanie szczególnej potrzeby, powodującej konieczność zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych czy budowlanych. Wynika to z tego, że w punkcie piątym orzeczenia zawarto jedynie ogólną informację dotyczącą konieczności zaopatrzenia.

Po zapoznaniu się z dokumentacją skargi oraz otrzymanymi wyjaśnieniami , Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Bytomiu stwierdza, że skargę pana J.K. na działalność Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu należy uznać za bezzasadną.

Rada Miejska w ślad za ustaleniami Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznaje skargę pana J.K. na działalność Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu za bezzasadną.